

לקוחות יקרים,

אנו מתכבדים להביא בפניכם את הגיליון השני של העלון ללקוחות משרדנו. תגובות חיוביות לעלון הראשון הביאו אותנו להחלטה להוציאו לאור ארבע פעמים בשנה, ולא פעמיים בלבד, כפי שתוכנן מראש. גם בגיליון זה בחרנו לשלב חומר מקצועי "כבד" עם חומר קל יותר. אני מבקש לנצל הזדמנות זו על מנת לברך את שלושת העובדים החדשים שהצטרפו לאחרונה לשורותינו:

- **גב' ירית יחזקאל**, שהצטרפה למחלקת הכספים ומטפלת בגבייה.
- **עו"ד איילה גורליק**, שהצטרפה כמטפלת בהסכמים והתקשרויות של לקוחות בצוות של גב' ליאת חן.
- **מר רם רפאל**, שהצטרף כמנהל תיקים בצוות של עו"ד יעקב פירר. מר רם רפאל מחליף את גב' טל וירניק שפרשה מעבודתה לאחר 20 שנה במשרדנו.

בברכה,
עידו בלרשטיין, עו"ד
מנכ"ל

כמה מילים על השינוי הארגוני במשרדנו

לקוחות יקרים,

אני מבקשת לפרט במספר מילים את השינוי הארגוני במשרד, שינוי שבין היתר בא לידי ביטוי במעבר לעבודה בצוותים, ומטרתו העיקרית היא מתן שירות טוב יותר לכם.

השינוי במבנה המשרד בוצע תוך סיוע על ידי מכון "הד" לייעוץ ארגוני, מכון שהשכיל הן להבין את מבנה הפעילות במשרד (שאינו פשוט) והן למצוא דרכים לשיפור השרות.

באבחון שעשינו לפני קבלת ההחלטה על השינוי הארגוני למדנו שיש לוודא העברה טובה יותר של מידע בין הגורמים המטפלים השונים. העבודה בצוות מאפשרת יותר שיתוף של ידע והעברה טובה יותר של מידע בין חברי הצוות השונים המטפלים בכם. כמו כן, המעבר לעבודה בצוותים מחייב את חברי הצוות להיות אחראים יחד על הליך הייעוץ כולו. המעבר לעבודה במבנה של צוות עבודה אחד המטפל בלקוח מאפשר לכם ליהנות מטיפול מקצועי יותר.

יחד עם זאת, המבנה החדש לא פגע ביתרון של שיטת העבודה הקודמת שלנו בה כל גורם שטיפל בכם היה מומחה בתחומו. גם המבנה החדש של צוות עבודה מאפשר להמשיך וליהנות מהמומחיות של כל אחד מחברי הצוות, שכן כל צוות מורכב: מראש הצוות הנמנה על ההנהלה המצומצמת והוא בעל וותק של שנים רבות בתחום הביטוח, ממנהל התיק שהוא מומחה בביטוח, עורך דין המטפל בסעיפי הביטוח בהסכמים ובהתקשרויות וכן חתם המסייע להם.

אנו מודעים לכך שחלקכם עדיין לא חווה את יתרונות המבנה החדש. בחודשים הקרובים, לאחר הטמעת המבנה החדש במשרד וכן קליטתם של העובדים החדשים, תזכו לקבל שירות טוב יותר וטיפול מקצועי יותר.

אנו נשמח לקבל מכם משוב (הערות, בקשות וכדומה) על השינוי הארגוני שביצענו, וזאת על מנת שנוכל להמשיך ולפעול לשיפור השירות הניתן לכם.

בברכה,
ליאת חן
מנכ"ל פיתוח מקצועי ומשאבי אנוש

במהדורה זו:

- 2 הרחבות בפוליסה לביטוח "אש מורחב" שמטרתן הקהיית הביטוח החסר
- 3 מספר מושגי יסוד בביטוח רכוש
- 4 קביעת מוטב לתגמולי ביטוח בביטוח רכוש
- 5 מדוע ביטוח לאחריותם של נושאי משרה?
- 6 כיסוי לנושאי משרה שפרשו
- 8 דגם העטבו (אפשרו) נחתמה "ההכרזה על הקמת מדינת ישראל" ("מגילת העצמאות")

הרחבות בפוליסה לביטוח "אש מורחב" שמטרתן

הקהיית הביטוח החסר

הודעה של המבוטח למבטח תוך זמן סביר. קיימים גם נוסחים מצומצמים להרחבה, כמו נוסחים המוגבלים לגידול של 10% בלבד בסכומי הביטוח, או נוסחים המתייחסים לתוספות פיזיות לרכוש בלבד ולא לעלויות בערך. במקרה נזק נדרש המבוטח להוכיח כי:

1. אכן חל גידול בערך הרכוש.
2. הוא לא מסר למבטח הודעה על השינוי בערך הרכוש המבוטח היות וחלפה תקופה קצרה בלבד ממועד השינוי בערך הרכוש ועד אירוע הנזק.

שומא:

על פי הרחבה זו, אם הנזק לא עלה על הסכום הנקוב בה, יקבלו המבטחים את הצהרתו של המבוטח על ערך הרכוש שלא ניזוק. במילים אחרות, לא יופעל סעיף ביטוח חסר. גובה סכום הגג להרחבה נקבע במשא ומתן בין הצדדים עם עריכת הביטוח. סכום הגג מבוטא באחת הדרכים הבאות:

1. סכום נקוב;
2. אחוז נקוב מכל סכום ביטוח שברשימת הפוליסה;
3. אחוז נקוב מסכום הביטוח הכללי.

90% ביטוח משותף:

על פי הרחבה זו, לא יופעל סעיף ביטוח חסר אם סכום הביטוח שבפוליסה עומד על 90% לפחות מערך הרכוש.

על פי נוסח רחב יותר, כל חישוב ביטוח חסר יערך על פי 90% בלבד מערך הרכוש. יותר ויותר פוליסות לביטוח רכוש הנערכות כיום בישראל כוללות הרחבה זו.

"דרך המלך" להימנע מביטוח חסר ("תת ביטוח") בביטוחי רכוש היא קביעת סכום ביטוח "נכון" לכל מרכיב שבפוליסה (מבנים, מכונות, ציוד ומלאי).

בביטוח הרכוש קיימים מרכיבים אשר לעיתים יסכים המבטח לכסות על בסיס "נזק ראשון" (ראה "מושגי יסוד בביטוח רכוש" בעלון זה), למשל תשתיות או מלאי של אחרים הנמסר למבוטח לצורך אחסון או עיבוד.

ואם בכל זאת ארע נזק והמבוטח נקלע למצב של ביטוח חסר?

כדי להקחות את ההשפעתו השלילית של סעיף ביטוח חסר על זכויות המבוטח במקרה נזק, ניתן לכלול בפוליסה לביטוח אש שלוש הרחבות. שתי ההרחבות הראשונות שכיחות בפוליסות עסקיות, וההרחבה השלישית הופכת יותר ויותר שכיחה.

עריכת פוליסות לביטוח רכוש ללא סעיף ביטוח חסר בכלל אינה שכיחה, וזו מיוחדת לביטוחים בהם לא ניתן להגדיר מראש סכום ביטוח "נכון", דוגמת ביטוח "סחורה בהעברה" וביטוח "כספים".

20% ביטוח נוסף:

על פי הרחבה זו, יוגדלו סכומי הביטוח מידיית ב- 20% עקב שינויים ותוספות לרכוש, היטלים, מכסים, הצטברות, מסים ועלייה בלתי צפויה בערך הרכוש, בכפוף למסירת

מספר מושגי יסוד בביטוח רכוש

אובדן כללי (Total Loss):

נזק לרכוש אשר לא ניתן או לא כדאי לתקנו (נקרא גם: נזק מוחלט).

אובדן כללי להלכה (Constructive Total Loss):

נזק לרכוש הניתן לתיקון, אך לא קיימת כדאיות כלכלית לתקנו (למשל כשהסכום הדרוש לתיקון הנזק שווה או עולה על ערך הרכוש לאחר התיקון). במקרה זה, יכריזו המבטחים על הנזק כאובדן כללי להלכה. המבטחים ייטלו לעצמם את הנצולת, או יותירו אותה בידי המבוטח, תוך קיזוז ערכה מתגמולי הביטוח. בביטוח רכב פרטי ורכב מסחרי קל עוגנה בתקנות דרך קביעת אובדן כללי להלכה.

ביטוח יתר (Over Insurance):

מקרה בו סכום הביטוח לרכוש גבוה מהסכום בו היה עליו לעמוד. חבותה של חברת ביטוח לא תעלה על הסכום בו היה על מבוטח לערוך הביטוח, אלא אם זה נערך על בסיס ערך מוסכם.

ביטוח כל הסיכונים (All-Risk Insurance):

ביטוח רכוש במתכונת על פיה מכוסה כל נזק פיזי לרכוש המבוטח שנגרם מאירוע פתאומי ובלתי צפוי, הנובע מתסכונת שאינה נקובה בחריגי הפוליסה. לרוב, ביטוח רכוש במתכונת כל הסיכונים רחב מביטוח רכוש על בסיס תסכונות ספציפיות (למשל: ביטוח "אש מורחב").

זיקת ביטוח (Insurable Interest):

חברת ביטוח אינה מבטחת חפץ, אלא מבטח בשר ודם או תאגיד משפטי, בפני נזק כספי שייגרם להם בקרות מקרה הביטוח. כדי שחברת ביטוח תחוב בתשלום תגמולי ביטוח, על המבוטח לסבול היזק כספי. הקשר המשפטי שבין המבוטח למושא הביטוח הוא זיקת הביטוח. זיקת ביטוח ברכוש אינה בהכרח בעלות על הרכוש המבוטח. כך, למשל, גם לשוכר נכס זיקת ביטוח בו, וזאת מכוח חבותו כלפי המשכיר לשמור על שלמות הנכס.

כינון סכום הביטוח לאחר נזק (Reinstatement of Loss):

מונח המקובל בעיקר בביטוחי רכוש ומציין השבת סכום הביטוח לקדמותו לאחר נזק (אחרת, היה סכום הביטוח קטן בסכום תגמולי הביטוח ששולמו, שהרי המבוטח כבר מיצה את זכותו לתגמולי ביטוח באותו סכום). עבור כינון סכום הביטוח לאחר נזק מחויב המבוטח בתשלום פרמיה יחסית נוספת על תגמולי הביטוח שקיבל מהמבטחים, מיום הנזק ועד תום תקופת הביטוח. בחלק מהפוליסות לביטוח רכוש קיימת הרחבה המקנה למבוטח כינון אוטומטי של סכום הביטוח לאחר נזק.

נזק ישיר (Direct Loss):

נזק שנגרם במישרין על ידי תסכונת מבטחת. השימוש במונח זה מקובל בעיקר לעניין נזק פיזי מוחשי המכוסה בביטוחי רכוש.

נזק עקיף (Indirect Loss):

נזק בין מוחשי ובין שאינו מוחשי התלוי בתסכונת מבטחת, אך אינו נובע ממנה במישרין. נזקים עקיפים עשויים להימשך לאורך זמן, מאירוע הנזק הישיר ועד שזה מפסיק להשפיע על התוצאות הכספיות של העסק, כמו בביטוח הפסד הכנסות, או לקרות בסמיכות מידית או קרובה לאירוע הנזק הישיר, דוגמת קלקול סחורה בבית קירור עקב תקלה. קו הגבול שבין נזקים ישירים לנזקים עקיפים אינו תמיד ברור. נזק עקיף מכונה גם: נזק תוצאתי.

נזק ראשון (First Loss):

ביטוח רכוש (מוחשי או שאינו מוחשי) הנערך עד לסכום גג שהוסכם מראש בין הצדדים, ולא על פי ערכו המלא של הרכוש. ביטוח רכוש על בסיס נזק ראשון שכיח בביטוח בפני תסכונת פריצה.

ערך כינון (Reinstatement Value):

ערכו של רכוש כחדש. סכום הביטוח והפיצוי למבוטח בביטוחי רכוש הנערכים על בסיס ערך כינון עומד על עלות החלפתו של הרכוש המבוטח ברכוש חדש מאותו סוג ואיכות (מכונות וציוד) או הקמתו מחדש (מבנים ורכוש קבוע אחר). ערך כינון מחדש של רכוש אינו חל על מלאי.

מספר מושגי יסוד בביטוח רכוש (המשך)

כאילו הוא מלא, אך לעניין חבותם של המבטחים במקרה של נזק, אין הם נושאים אלא בחלק יחסי של הנזק, כיחס בין סכום הביטוח בפועל לבין הסכום בו היה על המבוטח לבטח את רכושו. במילים אחרות, רואים את המבוטח כאילו הוא מבטח נוסף, והוא נושא באחריות עצמו בחלק יחסי מהנזק. כל סעיף בפוליסה הכולל סכום ביטוח, כפוף בנפרד לסעיף זה. כך, למשל, תת-ביטוח במקרה נזק לציוד לו נקבע סכום ביטוח נפרד יחושב על פי ערכו הכולל של הציוד המבוטח ולא על פי ערך הציוד, המלאי והמבנה גם יחד.

תקופת שיפוי (Indemnity Period):
התקופה המקסימאלית לאורכה ישופה מבוטח בביטוח בפני נזקים תוצאתיים בהם קיים אלמנט של זמן. ביטוח אבדן רווחים הוא דוגמה לביטוח הכולל תקופת שיפוי.

תת ביטוח (Under Insurance):
ההסתברות לאבדן כללי לרכוש מבוטח היא לרוב נמוכה. לכן, מבטחים יטו לבטח רכושם בסכום הנמוך מערכו, כדי לחסוך בפרמיה המשולמת על ידם. על מנת למנוע מקרה בו יישא מבוטח רק בתשלום חלקי של הפרמיה המתייחסת למלוא הסיכון, נכלל לרוב בביטוח רכוש סעיף תת ביטוח (נקרא גם: ביטוח חסר). על פי סעיף זה, רואים את סכום הביטוח

ערך מוסכם (Agreed Value):
סכום אותו מתחייבים מבטחים לשלם למבוטח כתגמולי ביטוח במקרה אבדן כללי של הרכוש המבוטח, מבלי לערער על ערך אותו רכוש. ביטוח על בסיס ערך מוסכם נהוג בעיקר בביטוח יצירות אומנות, אותן לא ניתן להעריך הערכה כספית מדויקת.

ערך שיפוי (Indemnity Value):
ערכו הממשי של רכוש. ערך השיפוי של מכוונות, ציוד ומלאי נמדד לפי שווי השוק שלהם, וערך השיפוי של מבנים ורכוש קבוע אחר נמדד על פי עלות הקמתם מחדש בניכוי בלאי. עריכת ביטוח מבנים, מכוונות וציוד על בסיס ערך שיפוי אינה שכיחה.

קביעת מוטב לתגמולי ביטוח בביטוח רכוש

קביעת מוטב תיעשה בהודעה בכתב מהמבוטח למבטח. קביעת מוטב אפשר ותחול על מלוא תגמולי הביטוח או רק על חלקם. המוטב אינו חייב בזיקת ביטוח במושא הביטוח.

מיהו "מוטב בקביעה בלתי חוזרת"?
קביעת מוטב עשויה להיות גם בקביעה בלתי חוזרת. במקרה כזה, המבוטח אינו רשאי לשנות את המוטב לתגמולי הביטוח מבלי שקיבל הסכמתו של המוטב לעשות כן. אם נקבע בפוליסה מוטב בקביעה בלתי חוזרת, לא ניתן להעביר, לשעבד או לעקל לטובת אחרים את זכויות המבוטח לפי הפוליסה.

מיהו "מוטב"?
המוטב הוא האדם או הגוף אשר יקבל במקרה נזק אם תגמולי הביטוח. ברירת המחל היא שהמוטב לתגמולי ביטוח הוא המבוטח עצמו, אך אין זה בהכרח כך. מכיוון שהמוטב זכאי לקבל את תגמולי הביטוח, רואים אותו בעניינים שונים כמו המבוטח, ולכן חלות עליו חובות שונות של מבוטח (למשל – איסור גרימת נזק בזדון).

כיצד נקבע מוטב לתגמולי הביטוח?
המבוטח רשאי, כל עוד לא קרה מקרה הביטוח, לקבוע מוטב זולתו לתגמולי הביטוח, והוא אף רשאי לשנות קביעה זו מעת לעת ללא הסכמת המוטב, אלא אם המוטב נקבע בקביעה בלתי חוזרת.

מדוע ביטוח לאחריותם של נושאי משרה?

- סביר כי ללא כלים משפטיים העשויים להגן על נושא משרה בפני חבות אפשרית שלו (פטור, שיפוי וביטוח) היו בני אדם מהססים לכהן כנושאי משרה, ואפשר ואף היו נאלצים לפעול בדרך של ניהול מתגונן, דבר שהיה פוגע בכלכלה.
- בצד זכויות המוקנות לנושאי משרה בחברה, הוטלו עליהם בחוק גם חובות. עם זאת, היות וחברה רשאית לשפות וכן לפטור מאחריות כלפיה (והכול במסגרת המקרים המנויים בחוק החברות התשנ"ט-1999) נושאי משרה אצלה, עולה השאלה מדוע זקוקה חברה לביטוח אחריות נושאי משרה? מעבר לנושא הכספי (שהרי לפטור על ידי החברה ולשיפוי על ידה גם עלות כספית שאינה ידועה מראש, בעוד פרמיית הביטוח ידועה מראש) נועד הביטוח לענות על הצרכים הבאים:
1. **אין מובן מעשי לשיפוי נושאי משרה בחברה מקום בו הפכה זו לחדלת פירעון.** לא רק זאת, אלא שכל שמצבה הכספי של חברה גרוע יותר, כן תגבר החשיפה לתביעות נגד נושאי משרה בה (למשל מצד נושים).
 2. **אמנם להבדיל משיפוי התלוי במצבה הכספי של החברה וביכולתה הכלכלית לשפות, יחול הפטור גם במקרה בו הפכה החברה לחדלת פירעון, אך**
 3. **הפטור חל רק על חבותו של נושא המשרה כלפי החברה, ואין הוא חל על חבותו כלפי צדדים שלישיים.**
 4. **להתחייבות מראש על ידי חברה לשיפוי נושאי משרה בה, קיימות מגבלות חוקיות, אם על האירועים בגינם ישופה נושא המשרה, ואם על סכום השיפוי.** בכל מקרה, יחול השיפוי מראש רק באותם אירועים אותם צופה החברה לאור פעילותה בעת מתן ההתחייבות לשיפוי. עם זאת, בהתחייבות חברה לשיפוי בגין הוצאות הדיינות והוצאות במהלך חקירה, לא חלה מגבלת אירועים, להבדיל ממגבלת סכום.
 5. **שיפוי בדיעבד של נושאי משרה בחברה כרוך בהליך של אישור על ידה, ואין כל ודאות שאישור זה יינתן, ועל אחת כמה וכמה, אם האדם אינו מכהן אצלה עוד כנושא משרה.**
 6. **קיימים מקרים בהם מנועה חברה משיפוי נושאי משרה בה, אך היא רשאית לערוך ביטוח בגינם. כך, למשל, ניתן לערוך ביטוח למקרה בו מגישה חברה נגד נושא משרה בה תביעה משפטית בדרך של מתן הודעה לצד שלישי.**
 7. **ניתן להחיל כיסוי ביטוחי גם על חבות בשל הפרת חובת אמונים (דבר אותו לא ניתן לעשות במנגנון של פטור) ובלבד שנושא המשרה פעל בתום לב, והיה לו יסוד סביר להניח שהפעולה לא תפגע בטובת החברה.**
 6. **חזקה שאיתנותם הכספית של מבטחים (המפזרים את הסיכון אותו נטלו על עצמם) רבה מאיתנותה הכספית של בעלת הפוליסה, ולכן ביום פקודה ניתן יהיה להישען על חוסנה של חברת הביטוח יותר מאשר על חוסנה של בעלת הפוליסה.**
 7. **במקרה אישום פלילי נגד נושא משרה, רשאית החברה לשפותו על הוצאותיו רק עם זיכוי או עם הרשעתו בעבירה שאינה דורשת מחשבה פלילית, בעוד בפוליסת ביטוח אפשריים שיפוי ביניים ואף הגנה משפטית הממומנת במישרין על ידי המבטחים.**
 8. **היה ונגד נושא משרה לא הוגשה בסופו של דבר תביעה משפטית אזרחית (להבדיל מחקירה או הליך פלילי) אפשר (הדבר אינו חד וחלק) והחברה מנועה מלשפותו על הוצאותיו, בעוד על המבטחים יהיה לשפותו.**
 9. **זכויות נושא המשרה כלפי מבטחיו, היה וזה נפטר או אינו כשיר, תעבורנה לבן זוגו או עזבונו.**
 10. **קיימים מקרים בהם מוגבלת חברה בשיפוי נושאי משרה בה, אך היא רשאית לערוך ביטוח בגינם. כך, למשל, מוטלת מגבלת שיפוי על חברה המנהלת רק קופות גמל ענפיות.**
 11. **קיימות חברות בהן מערימים בעלי מניות קשיים על עיגון השיפוי לנושאי משרה.**

כיסוי לנושאי משרה שפרשו

מאת עו"ד ליעד לק

ובלבד שעילת התביעה צמחה לפני מועד פקיעת הפוליסה. עלות רכישת ההרחבה הינה בד"כ 75% מהפרמיה השנתית של הפוליסה הפוקעת.

כדי להקשות על הפעלת תקופת הגילוי נהוגות חברות הביטוח להתנות תנאים שונים לה:

1. לעיתים קרובות האופציה ניתנת למימוש רק אם המבטח מסרב לחדש הביטוח, אם בכלל ואם בתנאים סבירים ("חד צדדי").
2. לעיתים האופציה ניתנת למימוש רק אם לא קיימת שום אפשרות לבעלת הפוליסה לרכוש פוליסה דומה במקום אחר (והרי סביר שניתן יהיה להשיג פוליסה דומה בתנאים נוחים).
3. לעיתים האופציה לא ניתנת למימוש במקרה של "טרנזקציה" (מכירה/מיזוג/חדלות פירעון, הקפאת הליכים, מינוי כונס, נאמן, מנהל מיוחד).

הרחבה לנושאי משרה פורשים –

הרחבה זו נועדה במהותה להגן על נושאי משרה שפרשו מהחברה ואשר עלולים למצוא עצמם ביום פקודה ללא כיסוי ביטוחי.

- נבחן שני תרחישים אפשריים:
1. אי חידוש הפוליסה ע"י החברה או המבטח ("אי חידוש").
 2. מכירה/מיזוג/חדלות פירעון, הקפאת הליכים, מינוי כונס, נאמן, מנהל מיוחד ("טרנזקציה").

אי חידוש הפוליסה:

ישנם מקרים בהם הנהלת חברה מחליטה שאינה מעוניינת עוד לחדש את הביטוח או שחברת ביטוח מחליטה שהיא אינה מעוניינת עוד לחדש את הביטוח לחברה. בשני המקרים הללו, לכאורה, עם פקיעת הפוליסה ייפסק הכיסוי הביטוחי לכלל נושאי המשרה והדירקטורים בעבר ובהווה, והפוליסה כאילו מעולם לא נערכה.

כדי להתגבר על מכשלה זו, הפוליסה לביטוח אחריות נושאי משרה כוללת שני מנגנונים משלימים: רכישת תקופת גילוי אופציונאלית והרחבה אוטומטית לכיסוי אחריותם של נושאי משרה שפרשו.

אופציה לרכישת תקופת גילוי – זהו המנגנון "הקלאסי" ביותר בפוליסה ויש לו מספר גרסאות ונוסח "חד צדדי" ו-"דו צדדי" שההבדל ביניהם הוא מי רשאי לגרום "להפעלת" תקופת הגילוי.

תקופת הגילוי עצמה הינה לרוב בת שנה אחת ממועד פקיעת הפוליסה, ובשנה זו ניתן להגיש למבטח תביעות שעל עילתן נודע למבטחים במהלך אותה תקופה

אחת הדאגות בפניהן ניצבים דירקטורים ונושאי משרה אחרים היא "היום שאחרי".

לדבר משנה תוקף מכך שהפוליסות לביטוח "אחריות נושאי משרה" לעולם נערכות על בסיס "מועד הגשת התביעה", דהיינו, המועד בו נודע לנושא המשרה המבטח על קיום עילת תביעה נגדו.

מה הכיסוי הביטוחי שיהיה לאותם דירקטורים ונושאי משרה אחרים לאחר שסיימו את כהונתם בחברה ואינם יכולים לשלוט על החלטותיה, כאשר ספק אם יוכלו להידפק על דלתותיה לקבלת שיפוי היה וייתבעו אישית על מעשה או מחדל שלהם בתקופת עבודתם בחברה?

כלל, תקופת ההתיישנות לתביעות אזרחיות הינה בת שבע שנים, ומשמעות הדבר שקיימת לנושאי המשרה חשיפה עתידית לתביעות שעילתם צמחה בעבר. האם ניתן להסתמך על החברה? מה הדין אם החברה הפכה חדלת פירעון או נרכשה ע"י אחרים?

כל עוד הפוליסה לביטוח אחריות נושאי משרה הינה **בתוקף** (משמע מחודשת מדי שנה), אזי הפוליסה מכסה את אחריות נושאי המשרה הן בעבר והן בהווה.

כיסוי לנושאי משרה שפרשו (המשך)

כלכליים ואחרים שלא לחדש את הפוליסה?

תשובה: באופן עקרוני כן. החברה תוכל לבחור שלא לחדש את הפוליסה אך לרכוש פוליסת run off לטובת הדירקטורים ונושאי המשרה האחרים בגין מעשיהם ומחדליהם עד למועד אי חידוש הפוליסה.

שאלה: אני עומד לפני פרישה מהחברה, כיצד אני יכול להבטיח שיהיה קיים כיסוי בעתיד?

תשובה: בתנאי ההעסקה האישיים או בהחלטה נפרדת רצוי לקבל התחייבות של החברה להמשיך ולחדש את הביטוח באותם תנאים מדי שנה, ובמשך שבע שנים לפחות או במקרה של אי חידוש אזי התחייבות לרכישת פוליסת run off שתחול עד לתום שבע שנים מסיום העסקתך.

שאלה: אם קיימת הרחבה לנושאי משרה פורשים, ממה עלי לחשוש היה והחברה אינה מחדשת את הפוליסה?

תשובה: ההרחבה חלה בתנאים ובסייגים שפורטו לעיל. הרחבה זו למעשה נותנת לנושאי המשרה פוליסת off-run אוטומטית. המבטח מודע לכך ולכן יעשה ככל יכולתו כדי שההרחבה תכלול סייגים באופן שזו תחול במקרים בהם החברה צריכה למעשה לחדש הפוליסה או לרכוש פוליסת off-run. מבטחים מסוימים מציינים במפורש שההרחבה תחול רק על נושא משרה שפרש לגמלאות.

נאמן, או מינוי מנהל מיוחד לחברה, אזי הפוליסה עוברת שינוי ממצב של "כיסוי שוטף" למצב של כיסוי במתכונת run off עד לפקיעתה. משמע שהפוליסה תכסה תביעות עקב מעשים ו/או מחדלים שקרו עד למועד "הטרנזקציה".

פוליסת run off נערכת ל-7 שנים והיא "רצה" עד לסוף תקופת ההתיישנות. פוליסה זו הינה בד"כ בנוסח של הפוליסה הפוקעת ובשינויים מחויבים, ואינה ניתנת לביטול על ידי אף צד. בדרך זו החשיפה של נושאי המשרה "נסגרת" לתוך פוליסה ייעודית שתגן עליהם במהלך 7 השנים הקרובות. הפרמיה לפוליסה שכזו הינה כ- פי 3 מסכום הפרמיה השנתית האחרונה ששולמה עבור הפוליסה.

במקביל, החברה שעברה "טרנזקציה" תפעל לעריכת פוליסה חדשה עצמאית לנושאי המשרה החדשים או אלו הממשיכים לפעול בה.

היחס בין המרכיבים לעיל אינו תמיד פשוט וזה משתנה מפוליסה לפוליסה ומחברת ביטוח אחת לשנייה ומכאן חשיבות קבלת ייעוץ ביטוחי מתאים.

שאלות ותשובות:

שאלה: האם ניתן לרכוש פוליסת run off היה והחברה מחליטה משיקולים

תקופת הגילוי לפי הרחבה זו הינה בד"כ 84 חודשים (שבע שנים) אלא שגם להרחבה זו נוסחים שונים ומגבלות.

1. ההרחבה לא תחול אם הפוליסה חודשה או אם נרכשה פוליסה דומה אצל מבטח אחר.
2. ההרחבה לא תחול במקרה של "טרנזקציה".
3. ההרחבה לא תחול אם נרכשה תקופת גילוי שהוזכרה לעיל.
4. ההרחבה חלה רק לטובת נושאי משרה שפרשו. כאן עלול להתעורר ויכוח משפטי על מובן המונח. האם מדובר על פרישה לגמלאות כפי שמצוין לעיתים בפוליסה "רגילה" או כל פרישה מעבודה מסיבה של פיטורין או התפטרות?
4. קיימים מבטחים אצלם הרחבה זו מוגבלת ל-12 חודשים בלבד.

פוליסת RUN-OFF - פוליסה זו

הינה הפוליסה הייעודית לכיסוי חבותם של נושאי המשרה בעקבות "טרנזקציה".

פוליסה זו אינה רלוונטית למצב שבו הפוליסה השנתית השוטפת מחדשת מדי שנה, שהרי כל עוד הפוליסה מחדשת, מתקיים הכיסוי לנושאי המשרה בעבר ובהווה.

כאשר מתרחשת בבעלת הפוליסה מכירה/מיזוג/חדלות פירעון, בקשה להקפאת הליכים, מינוי כונס, מינוי

דגם העט בו (אפשר ו-) נחתמה ה"הכרזה על הקמת מדינת ישראל" ("מגילת העצמאות")

מבט על 37 החתימות (12 מהן בוצעו מאוחר יותר, שלא במעמד ההכרזה) יגלה, שנעשה שימוש בעטים שונים. עם זאת, סביר שחלק מהחותמים חתמו באותו עט.

בירור שערכתי עם אנשי גנזך המדינה (כיום – ארכיון המדינה) העלה כי לא ידוע להם על עט מסוים עליו נטען כי בו נחתמה מגילת העצמאות, וממילא עט זה אינו שמור אצלם.

הפעם נביא בפניכם את תמצית מאמרו של אורי שפורסם לפני יום העצמאות האחרון ועניינו **דגם העט בו (אפשר ו-) נחתמה ה"הכרזה על הקמת מדינת ישראל" ("מגילת העצמאות")**:

תשובה חד משמעית על דגם העט בו בוצע חלק מהחתימות – לא ניתן להשיב.

על פי אחת הגרסאות, אותה שמעתי לפני שנים רבות ממומחה לכלי כתיבה, חתם דוד בן-גוריון (ועמו חתמו כמה אחרים?) על המגילה בעט Waterman Commando.

מיהו עט ה- Waterman Commando?

כפי שמרמז שמו ה"צבאי", עניינו בעט שיוצר בתקופת מלחמת העולם ה-II. עט ה- Waterman Commando הוא "בן אמצעי" למשפחת עטי ה-"Hundred Year" (שנקראה גם: 100 Year).

עט ה- Hundred Year (המדור השני ואילך) העשוי Celluloid הוא אחד הכישלונות של Waterman ברבע השני של המאה ה-20.

הידרדרותה הכלכלית של החברה החלה באמצע שנות העשרים של המאה ה-20 עת עברו יצרני כלי הכתיבה המובילים בארה"ב משימוש בגומי מגופר

ה"הכרזה על הקמת מדינת ישראל", הידועה גם כ"מגילת העצמאות", נחתמה על ידי חברי מועצת העם (או, נכון יותר, נחתם רק הדף האחרון בה, הכנת המגילה עצמה הושלמה לאחר מכן) ביום 14/5/1948, במעמד טקס הכרזת המדינה במוזיאון תל-אביב ("בית דיזנגוף") שבשדרות רוטשילד.

כשנה לאחר המעמד כתב אלכס ביין בחוברת "עם מגילת העצמאות של מדינת ישראל" (הוצאת המחלקה לענייני הנוער והחלוץ של ההסתדרות הציונית, תש"ט) שהחתימות בוצעו **בעט מיוחד שכולו זהב**.

בספרו "32 דקות ראשונות" (הוצאת "מסדה", 1978) מרחיב פנחס יורמן: **...ולבסוף רכשה עט-נובע עם ציפוי מוזהב וכסת דיו כחולה. בעוד ארבע שעות יעקבו מאות זוגות עיניים אחר עט-נובע זה, שיעבור מיד ליד של חותמי המגילה. העט ישמר חדשים מספר בסיף של אפ"ק בתל-אביב, ויועבר אחר כך למשמרת בגנזך המדינה, בו הוא נשמר עד עצם היום הזה.**

העיתון "מעריב" מיום 3/5/1949 מציין כי **לסיף של אפ"ק המסוגר במנעולים רבים, הוכנסה המגילה, "מגילת העצמאות", יחד עם העט שבו חתמו נבחרו העם על ההכרזה...**

האם אכן קיים עט שכזה? אפשר ואין זו אלא "אגדה אורבנית".

Waterman's
Hundred Year Pen
GUARANTEED FOR A CENTURY

You need only one look—you need write but one word to know you've got your fingers around the sweetest pen that ever touched paper. From clip to tip, this new Waterman's is tops!

Made of a wonderful new material, its colors gleam with jewel-like translucence. Created by John Vassos, famous designer, its sweeping lines set a new high in modern pen styling. As for writing comfort, the new scientific balance of Waterman's Hundred Year Pen makes even signing checks a pleasure!

Like all Waterman's, the new Hundred Year Pen is a quality pen—with more gold in its point than in many a pen of far higher price. And speaking of price—the new Waterman's Hundred Year Pen costs only \$8.50—only \$12.25 for set with matching pencil. See your dealer today.

Waterman's new Hundred Year Pen is made of one of the most amazing materials ever to come out of a test tube. Time or use can never dim its jewel-like luster . . . and, because it is strong as steel, it can never break, warp, shrink or twist.

Furthermore, our 55 years experience in quality pen making assures you that every feature of this new pen is the finest that can be made. No wonder Waterman's Hundred Year Pen guarantees you a Century of writing satisfaction!

הדור הראשון של עט ה- Hundred Year העשוי Lucite, שיוצר במשך כשנתיים, החל משנת 1939.

בהתפוררותו של זה, בתהליך הדרגתי המכונה: Crystallization.

את הרוח הפטריוטית שנשבה ניצלה Waterman (כמו יצרנים אחרים) ככלי שיווקי. היא שינתה את שמו של עט ה- 515 Commando, מבלי לשנות את עיצובו, למעט הטבעת השם החדש על גופו. עטי ה- 515 וה- Commando הראשונים היו עשויים Lucite, אך החומר הוחלף במהרה ב- Celluloid.

עם תום מלחמת העולם השנייה חלפה תקופת השמות ה"קרביים" למוצרים, ויצורו של ה- Commando הופסק בשנת 1946.

שימש גם את תעשיית התעופה הצבאית, ולכן הוגבל השימוש האזרחי בו בתקופת מלחמת העולם ה-II.

שלא כ- Parker, שנאלצה, עקב תכונות הדיו החדשה לעט ה-51 שפיתחה, לדבוק ב- Lucite גם בעת המלחמה, תוך הפחתה בכמויות העטים שייצרה ממנו, בחרה Waterman בדרך שונה, שהתגלתה כהרסנית לה: החלפת ה- Lucite ב- Celluloid. אלא ש- Celluloid בכלל, וכזה המופיע כגוש מלא בפרט, אינו יציב, ועיצוב קצה גוף העט (ולעיתים – גם קצהו העליון של המכסה) בחומר צבעוני שקוף ומלא, הסתיים לרוב

בייצור גופי עטים ומכסים ל-Celluloid צבעוני. חברת Waterman רכשה דווקא אז מניות ביצרן של גומי מגופר (באנגלית: Hard Rubber או Ebonite, "הפלסטיק של המאה ה-19"), והמשיכה לייצר עטים מחומר מיושן זה.

לא רק זאת אלא שבעוד היצרנים המובילים האחרים אימצו, לקראת סוף שנות ה-20, את סגנון "הקווים הזורמים" (Streamlining) השתתתה בכך חברת Waterman, וכאשר בראשית שנות ה-30 סוף סוף (ספק) אימצה את הסגנון העיצובי החדש (בעט ה- Patrician המרשים שלה, העשוי Celluloid צבעוני), פרץ המשבר הכלכלי הגדול של שנות ה-30, שהקשה על המכירות.

החברה, שהלכה ואיבדה מקומה הבכיר בין "ארבע הגדולות", ניסתה, בסוף שנות ה-30, שלהי "תור הזהב" של תעשיית העטים, לשוב ולהוביל את השוק עם עט מרהיב שכמנהג אותם ימים עוצב בידי מעצב תעשייתי חיצוני. גוף העט והמכסה יוצרו מחומר פלסטי בשם Lucite, חומר אותו אימצה גם חברת Parker בעטי ה- 51 שלה.

שנת ההשקה של עט ה- Hundred Year, 1939, הייתה הן שיאו והן שברו של סגנון הקווים הזורמים, הוא סגנון ה- Streamlining, בו עוצב העט. סגנון הקווים הזורמים שלט בתערוכה העולמית שנפתחה בעיר ניו-יורק בסוף חודש אפריל 1939, תערוכה אשר המלחמה שפרצה באירופה ארבעה חודשים לאחר מכן הביאה (בעונתה השנייה) לסגירתה.

ה- Lucite, המוכר בשמות מסחריים נוספים כמו Plexiglas ו- Perspex,

עט Waterman 58 Ripple משנות ה-20 של המאה העשרים, העשוי גומי מגופר.